

ARON bvba
Archeologisch Projectbureau

RAPPORT 960

Nota Elen, Elerweerd
Zone 3: Grindwinning, deelgebied 4

Deel 2: Programma van Maatregelen

Sebastiaan Augustin, Jeanine Curvers, Petra Driesen
& Eckhart Heunks

december 2020

DEEL 2. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1. Gemotiveerd advies

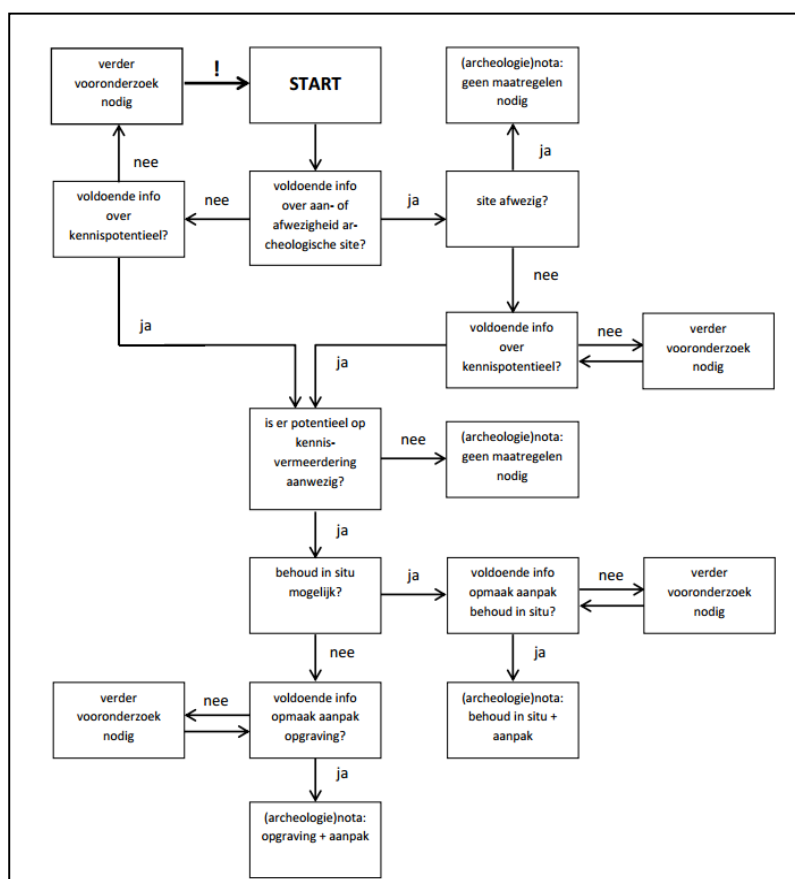
1.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Voorliggende nota behandelt de resultaten van zowel het landschappelijk bodemonderzoek (2019A284) in de deelgebieden 4 t.e.m. 15 van de grindwinning Elerweerd als van het proefsleuvenonderzoek (2020L4) in deelgebied 4..

Het landschappelijk bodemonderzoek bestond uit een combinatie van landschappelijke boringen, profielputten en sleuven. Het bekrachtigde programma van maatregelen werd tijdens het landschappelijk bodemonderzoek gevolgd en waar nodig om tot een beter grip op het paleolandschap te komen aangevuld.

Op basis van de resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek werd voor deelgebied 4 geen aanvullend vooronderzoek naar prehistorie nodig geacht maar wel een vooronderzoek naar (proto-)historische vindplaatsen. 2,2 van de in totaal 8,5 ha werd uitgeselecteerd voor een proefsleuvenonderzoek en dit op basis van de resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek, de kennis opgedaan tijdens de vorige proefsleuvenonderzoeken en het in §2.3.2 gepresenteerde verwachtingsmodel.

Het proefsleuvenonderzoek werd uitgevoerd conform het programma van maatregelen van de in akte genomen archeologienota (ID 9248) en het door het Agentschap geaccordeerde voorstel.

Het initieel opgemaakte proefsleuvenplan kon zo goed als volledig gevolgd worden. In totaal werd 3032 m² of 13,7 % van de geselecteerde zone (2,2 ha) onderzocht. Dit komt overeen met 3,5% van de totale oppervlakte van deelgebied 4 (8,5 ha).

Het proefsleuvenonderzoek wijst op de aanwezigheid van een archeologische site. Na afloop van het vooronderzoek was voldoende info bekend over het kennispotentieel ervan (Afb. 75).

Afb. 75. Beslissingsboom bij de afweging voor de noodzaak van verder vooronderzoek en/of een opgraving (Bron: OE, CGP 4.0, p. 30-31).

1.2 Duiding en waardering van de archeologie in het projectgebied

Het proefsleuvenonderzoek van deelgebied 4, waarbij in totaal 2,2 ha onderzocht werd, leverde slechts drie sporen op.

Twee sporen waren aanwezig op het hoogste deel van het oostelijk gelegen Allerød-terras, één spoor werd aangetroffen op het westelijk gelegen Jonge Dryas terras.

De sporen betroffen drie kuilen, waarvan één een mogelijke vuurplaats. Twee kuilen kunnen op basis van het aangetroffen aardewerk in de ijzertijd gedateerd worden

De aard van de sporen, hun verspreid en vaak geïsoleerd voorkomen evenals het ontbreken van gebouwstructuren maakt dat ook deze sporen als off-site fenomenen geïnterpreteerd kunnen worden.

De resultaten van het huidige proefsleuvenonderzoek bevestigen zo het beeld dat reeds gekend is uit de vorige vooronderzoeken evenals uit de opgravingen in de deelgebieden 1D en 2, namelijk dat de Laat-Holocene kronkelwaard van Elerweerd en de aangrenzende terrassen zich vooralsnog archeologisch lijken te kenmerken door off-site fenomenen uit de IJzertijd. Het potentieel op kennisvermeerdering van de sporen uit deelgebied 4 is daarom ook laag te noemen.

1.3 Impact van de geplande bodemingrepen

De initiatiefnemer plant in een gebied met een oppervlakte van in totaal 163 ha een grindwinning, waarna het gebied wordt heraangevuld met dekgrond en vulzand. Na afronding van de graafwerken krijgt het onderzoeksgebied een herbestemming als natuurgebied.

1.4 Bepaling van maatregelen

Ondanks de aanwezigheid van een archeologische vindplaats in deelgebied 4 wordt geen verder vervolgonderzoek geadviseerd omdat verwacht wordt dat deze niet zal leiden tot kenniswinst.

Er moeten daarom geen maatregelen getroffen worden en er wordt bijgevolg geen *Programma van Maatregelen* opgemaakt.

Dat er geen verder archeologisch onderzoek nodig is, neemt niet weg dat de aannemer/uitvoerder van de werken gehouden blijft aan de meldingsplicht van archeologische vondsten moesten deze toch worden aangetroffen. De context zit vervat in artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. De vinder is verplicht om de vondst binnen de drie dagen te melden aan het agentschap Onroerend Erfgoed en beschermt de vondst en haar vindplaats tot tien dagen na het vinden.

